

במה דברים אמורים פרק שלישי קנים כה.

(א) זמנים דף סה. (ב) ג' ע"ג כתי"ל. (ג) שבת קרב ע"ש. (ד) ג' ע"ג במהרה. (ה) ג' ע"ג עגלה ערופה טוטה מע. וע"י חו"ט פ"ט דטוטה נספוד ד"ה ר' פנחס בן יאיר. (ו) ג' ע"ג צלות. (ז) ג' ע"ג דכל הלללים. (ח) ג' ע"ג לנטע.

הגהות הב"ה

(א) פירוש ד"ה אמר ר' יהושע וכו'. (ב) אלא ברטאות הי"ט.

שיטה טובובצת

(א) (וכראשונה): אמר ר"י כו' והבא: (ב) הארץ מה חכמה יש להם ועל:

תורה אור השלם

(א) מסיר שפה לנאמנים (ב) נאמנים וקנים יחיד:

בישישים הקב"ה

(א) נאמך ימים חבוביה: (ב) וא"כ כו'.

בן עזאי אומר שתי הטאות. בן עזאי לטעמיה ללעיל דאמר הכל הולך אחר הראשון וכיון דאיכא לספוקי שמא הראשונים למעלה נעשו וכבר יצאה ידי עולתה זריכה להביא טטאת מאותו המין והיא אינה יודעת איזה מין היה לסיפק תביא שתי טטאות משני מינין וטטאות הללו אינן נאלכות שהי על הספק צלות ואין מליקתן כבר טטאתה זראשונות (ב) והכא נמי כשנדרה תחילה ואינה יודעת מה פירשה לא יתה זריכה אלא ד' פרידות לנדרה ושמים לחובתה אחד לעולה וא' לחטאת ועכשיו שכבר הביאה ארבעה פרידן זריכה להביא עוד ארבעה לנדרה וארבע לחובתה כך פירשה רבינו ע"ה פנחס. ורבינו יצחק בר יהודה פי' שיטה אחרת: זה קנים אחד קנעה לנדרה שאמרה קן זה יהא לחובתי וקנעה אחד לעולה ואחד לחטאת ועשה הכהן נשים למעלה ושנים למטה ואינו יודע איזה למעלה ואיזה עשה למטה וגם היא שכתה מה שפירשה לנדרה בשעת נדר לסיפק זריכה להביא ארבעה פרידן שתי חורים ושני בני יונה

לנדרה דשמה אותן שקנעה לנדרה שתיין נעשו למטה ולא יצאה ידי נדרה כלל וזריכה שתי קנין משני מינין לספק פירושה וטטאת אחת ממין הראשונים תביא עכשיו תור לחטאת ושמה טטאת הראשונה נעשית למעלה ופסולה אצל לעולת חובתה אינה זריכה להביא ממנה נפשך דאם אחת חורים שקנעה לנדרה נעשו שתיין למטה א"כ חובתה נעשית כולה למעלה ויצאה ידי חובתה מעולה ואם חובתה נעשית עולה למטה וטטאת למעלה אם כן נדרה נמי נעשית אחת למעלה וא' למטה ויצאתה ידי נדרה מתור אחת ושתי חורים שהביאה עכשיו צאתה יצאה ידי נדרה וצאתה ידי עולת חובתה ואם חובתה נעשית כולה למטה והטטאת כבר והעולה פסולה יהיה א' לעולת חובתה וא' לנדרה כי נדרה היה כולו למעלה וטטאת שמביאה עכשיו תביא על הספק ולא תאכל ואם היו הראשונים יונים תביא עכשיו בני יונה ועולה אינה זריכה ממנה נפשך כמו שאמרנו בחורים ומשני מינין כגון אם שכתה אחת מין קנעה לנדרה ואיזה קנעה לחובתה וגם שכתה מה שפירשה בשעת הנדר ועשה הכהן כל מין ומין אחת למעלה ואחת למטה שהיה קצור ששניהם חובות טטאות תביא לנדרה שתי חורין ושני בני יונה לפי שאינה יודעת איזה מין קנעה לנדרה ואיזה קנעה לחובתה וגם שני מינים זריכה לחטאת לזווג לעולת חובתה שכבר קנעה זראשונה ממנה נפשך כי אינה יודעת מאיזה מין היתה ואין תור כנגד תור ויונה כנגד יונה עשין כדאמרין לעיל: אמר רבי יהושע והו שאמרנו בו. כלומר דהא דאמרין בעלמא כשהוא חו' כו' קרניו שתי תולדות לנדרה לנדרה רבינו יצחק דוקא כך השיב רבינו יעקב לרבי מיהו מהכא לא קשיא מידי דליירין לה בשופר של ראש השנה ואי אמרין דהיא דמנחות דוקא בשל משה היה יחא טפי: אף צמרו לעשות תבלי' נראה דהא נמי שייך לקול שעושין ממנו מעיל שכולו תכלת והיה פעמון וזה בתוך הרמונים כדתיבא בסוף פרק המנחה מקדש (זמנים סח): ותנא קמא לא תשיב ליה לפי שאינו מוציא הקול כי אם הפעמון וזה: רבי שמעון בן עקשיא אומר. נראה דמימי חך מלתא שדומה לה שכמו שכשהוא מת קולו שבעה כמו כן זקני תורה כל זמן שמקיימין ונאין לתשות כח מוספין חכמה ואחרים לטירוף דעת: בסידר שפה לנאמנים. בעם הארץ משתעי קרא כדכתיב (ל) לעיל מסיר לז רשעי עם הארץ: בישישים חכמה היינו תלמידי חכמים דלילו בעם הארץ (כ) חכמת מה להם ועל הא מלתא ר"ש בן עקשיא שונה אותה בלשון ברייתא צברק שואל (שבת קנב) וקאמר תיבא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר ואם היא משנה היה לו לומר שם מן התם וכן יש בסוף פ' (ל) עשרה יוחסין (קדושין עט) ברייתא אחר קיום המשנה של שם:

הדרן עלך במה דברים אמורים וסליקא לה מסכת קנים

בן עזאי אומר שתי הטאות אחת תור ואחת בן יונה. בן עזאי לטעמיה דאמר לעיל פרק שני הכל הולך אחר הראשון שיש לה להביא השני ממין הראשון הילכך זו שאינה יודעת איזה מין הביאה ראשון ושמה כולם למעלה קרנן ויצאה ידי עולת חובתה ואינה יודעת מאיזה מין לכך זריכה להביא שתי טטאות משני מינים וצין לרענן צין לכן עזאי אין טטאות הללו נאלכות שהרי על הספק (א) צאה שיש לומר הראשונים למטה קרנן וכבר יצאה ידי טטאת לשון רש"י שפירש פנחס: אמר רבי יהושע והו שאמרנו כשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו ז'. צאל קמשתעי קרא דכשהוא חי אין לו אלא קול אחד וכשהוא מת קולו ז' ומפ' כיצד קולו ז' אף זו בחמילת קרבנותיהן ולא ידעה מה פירשה דיהי צ"ל פרידן עולות לנדרה ושמים לחובתה א' טטאת ואחד עולה עוד שמונה פרידן ארבע זריכה להביא עוד שמונה פרידן ארבע עולות לנדרה וצ' עולות וצ' טטאות: שתי קרניו לעשות שתי הצבורות.

והקומץ רבה (מנחות דף סח). אמרי' שתי תולדות של כסף והכא אמרי' דמקריט עשויות תולדות וי"ל דאותם שחיי למסע המנחות צימי משה דוקא היו של כסף אצל אותם שהיו לשיר על הקרבן היו מקריטם אז נמי תולדות דהכא היינו שופרא מנדאשתי שמייהו כדאיתא שילחי פרק צמה מדליקין (שבת דף לו) וצפ' לולב הגזול (סוכה דף נד) דקרו לשופרא תולדותא אצל הדיא (א) דאין מעמדין (ע"ז דף מה). ליכא לשנוי הכי דאיידי התם בשופר דהא לענין קרבן איידי התם ועל הקרבן היו משורדן בתולדות כדכתיב ותקעתם בתולדות על עלותיכם ועל זבחי שלמיכם (צמנדג י): שתי שוקי. עצמות שוקיו לעשות תלילין: מצינו. הכרס הגדול לעשות תוף: בני מצינו. הדקין לעשות תכלים ועימין לכבודת. ויש אומרים אף למרז לעשות תכלת דמעיל של כהן גדול היו על שוליו פעמוני זהב ורומי תכלת כמין רמונים היו עשים מלמר צבע תכלת ועשים קשים ותלויין בצולי המעיל אלא הפעמונים כדכתיב (שמות סח) פעמון זהב ורמון על שולי המעיל קצב כשנוגפים פעמונים אל הרמונים בשעת הילוחי ושמע קולו צבאו אל הקדש וזהו דרך לניעות שלא (ל) להכניס אל ההיכל פתאום בלתי צום הכפורים: זקני תורה כל זמן שמקיימין דעתם מתישבת עליהם שנאמר צשישים חכמה ואורך ימים חבוביה:

הדרן עלך במה דברים אמורים וסליקא לה מסכת קנים

הדרן עלך במה דברים אמורים וסליקא לה מסכת קנים

בן עזאי אומר שתי הטאות. בן עזאי לטעמיה ללעיל דאמר הכל הולך אחר הראשון וכיון דאיכא לספוקי שמא הראשונים למעלה נעשו וכבר יצאה ידי עולתה זריכה להביא טטאת מאותו המין והיא אינה יודעת איזה מין היה לסיפק תביא שתי טטאות משני מינין וטטאות הללו אינן נאלכות שהי על הספק צלות ואין מליקתן כבר טטאתה זראשונות (ב) והכא נמי כשנדרה תחילה ואינה יודעת מה פירשה לא יתה זריכה אלא ד' פרידות לנדרה ושמים לחובתה אחד לעולה וא' לחטאת ועכשיו שכבר הביאה ארבעה פרידן זריכה להביא עוד ארבעה לנדרה וארבע לחובתה כך פירשה רבינו ע"ה פנחס. ורבינו יצחק בר יהודה פי' שיטה אחרת: זה קנים אחד קנעה לנדרה שאמרה קן זה יהא לחובתי וקנעה אחד לעולה ואחד לחטאת ועשה הכהן נשים למעלה ושנים למטה ואינו יודע איזה למעלה ואיזה עשה למטה וגם היא שכתה מה שפירשה לנדרה בשעת נדר לסיפק זריכה להביא ארבעה פרידן שתי חורים ושני בני יונה לנדרה דשמה אותן שקנעה לנדרה שתיין נעשו למטה ולא יצאה ידי נדרה כלל וזריכה שתי קנין משני מינין לספק פירושה וטטאת אחת ממין הראשונים תביא עכשיו תור לחטאת ושמה טטאת הראשונה נעשית למעלה ופסולה אצל לעולת חובתה אינה זריכה להביא ממנה נפשך דאם אחת חורים שקנעה לנדרה נעשו שתיין למטה א"כ חובתה נעשית כולה למעלה ויצאה ידי חובתה מעולה ואם חובתה נעשית עולה למטה וטטאת למעלה אם כן נדרה נמי נעשית אחת למעלה וא' למטה ויצאתה ידי נדרה מתור אחת ושתי חורים שהביאה עכשיו צאתה יצאה ידי נדרה וצאתה ידי עולת חובתה ואם חובתה נעשית כולה למטה והטטאת כבר והעולה פסולה יהיה א' לעולת חובתה וא' לנדרה כי נדרה היה כולו למעלה וטטאת שמביאה עכשיו תביא על הספק ולא תאכל ואם היו הראשונים יונים תביא עכשיו בני יונה ועולה אינה זריכה ממנה נפשך כמו שאמרנו בחורים ומשני מינין כגון אם שכתה אחת מין קנעה לנדרה ואיזה קנעה לחובתה וגם שכתה מה שפירשה בשעת הנדר ועשה הכהן כל מין ומין אחת למעלה ואחת למטה שהיה קצור ששניהם חובות טטאות תביא לנדרה שתי חורין ושני בני יונה לפי שאינה יודעת איזה מין קנעה לנדרה ואיזה קנעה לחובתה וגם שני מינים זריכה לחטאת לזווג לעולת חובתה שכבר קנעה זראשונה ממנה נפשך כי אינה יודעת מאיזה מין היתה ואין תור כנגד תור ויונה כנגד יונה עשין כדאמרין לעיל: אמר רבי יהושע והו שאמרנו בו. כלומר דהא דאמרין בעלמא כשהוא חו' כו' קרניו שתי תולדות לנדרה לנדרה רבינו יצחק דוקא כך השיב רבינו יעקב לרבי מיהו מהכא לא קשיא מידי דליירין לה בשופר של ראש השנה ואי אמרין דהיא דמנחות דוקא בשל משה היה יחא טפי: אף צמרו לעשות תבלי' נראה דהא נמי שייך לקול שעושין ממנו מעיל שכולו תכלת והיה פעמון וזה בתוך הרמונים כדתיבא בסוף פרק המנחה מקדש (זמנים סח): ותנא קמא לא תשיב ליה לפי שאינו מוציא הקול כי אם הפעמון וזה: רבי שמעון בן עקשיא אומר. נראה דמימי חך מלתא שדומה לה שכמו שכשהוא מת קולו שבעה כמו כן זקני תורה כל זמן שמקיימין ונאין לתשות כח מוספין חכמה ואחרים לטירוף דעת: בסידר שפה לנאמנים. בעם הארץ משתעי קרא כדכתיב (ל) לעיל מסיר לז רשעי עם הארץ: בישישים חכמה היינו תלמידי חכמים דלילו בעם הארץ (כ) חכמת מה להם ועל הא מלתא ר"ש בן עקשיא שונה אותה בלשון ברייתא צברק שואל (שבת קנב) וקאמר תיבא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר ואם היא משנה היה לו לומר שם מן התם וכן יש בסוף פ' (ל) עשרה יוחסין (קדושין עט) ברייתא אחר קיום המשנה של שם:

יעיד קינו (ב) ג' ע"ג עגלה ערופה. (ג) פירושה וכו' בסידר ומה"ד אמר ר' יהושע והו שאמרנו בו' וזו נמי בתלמי ד' לה בני קנין לסיפק פירושה וקן לחובתה ועכשיו שתייהו וביאה ד' פרידן זריכה להביא עוד כו' כו"ל. (ד) ר"ל מלאכה כפ"ו דתמידי ופני הדיים טורמים על שלחן הלללים ושתי תולדות של כסף בדיק.

תלמוד בבלי <עוז והדר> - לט מעיכה, קינים, תמיד, מידות תלמוד בבלי עמוד מס: 49 הודפס ע"י אוצר החכמה